

Vedtak i Transportklagenemnda - Fly

Sammendrag

Krav om erstatning grunnet forsinkelse.

Dato

21.03.2012

Saksnummer

436/11F

Tjenesteyter

Lufthansa German Airlines

Krav om erstatning grunnet forsinkelse.

Klager har i det vesentlige anført:

Klager og hans familie skulle reise fra Barcelona til Bergen via Frankfurt og København den 27. juli 2011. LH1127 fra Barcelona til Frankfurt ble forsinket slik at klagerne ikke rakk sin forbindelse fra Frankfurt til København.

I stedet for å omrute klager via Stavanger, ble de omrutet til via Hamburg og København dagen etter, og måtte tilbringe natten i Frankfurt. Klagerne fikk ikke sine kofferter, og var kun iført tynne sommerklær. Klagerne måtte derfor gå til innkjøpe av varmere klær.

Klagerne krever standarderstatning i henhold til EU forordningen, 400 euro per person. Klagerne krever videre erstatning for innkjøp av klær, toalettsaker, mat og drikke for til sammen 308 euro.

Lufthansa har i det vesentlige anført:

LH1127 ble dessverre forsinket 50 minutter grunnet lufttrafikkstyring og restriksjoner på Barcelona Lufthavn. Hendelsen var utenfor Lufthansas kontroll. I henhold til Montreal konvensjonen utbetales det ikke kompensasjon ved slike tilfeller.

Klagerne ble ombooket til neste ledige avgang. De ble innlosjert på hotell og fikk utdelt vouchere til mat og drikke. EU-forordning 261/2004 gjelder imidlertid ikke i tilfelle der man mister sin videreforbindelse.

Av godvilje har Lufthansa refundert klagerne ekstraavgifter til mat og drikke i Frankfurt den 27. juli, men stiller seg undrende til hvorfor klagerne krever erstatning for klær kjøpt på Kastrup Lufthavn i transit på fem timer den 28. juli.

Lufthansa kan ikke imøtekomme klagerne krav utover det som allerede er refundert.

Nemnda bemerker:

Nemnda legger på bakgrunn av de foreliggende opplysninger til grunn at klagerne hadde kjøpt en sammenhengende billett Barcelona-Frankfurt-Bergen. Etter nemndas vurdering kommer EU forordning 261/2004 til anvendelse i et slikt tilfelle dersom den samlede flygning ikke kan gjennomføres etter det avtalte grunnet forsinkelse. Flygningen til Frankfurt ble forsinket med den følge at klagerne ikke rakk den siste flygningen Frankfurt-Bergen. Klagerne kom frem til det endelige bestemmelsesstedet om lag 22 timer etter det planlagte ankomsttidspunktet.

Nemnda er delt i sitt syn på passasjerenes rettigheter ved lengre forsinkelser.

Nemndas flertall, lederen og forbrukernes representanter, er av den oppfatning at forsinkelse som medfører at passasjerene kommer frem til det endelige bestemmelsesstedet tre timer eller mer etter det planlagte ankomsttidspunktet gir rett til erstatning med mindre flyselskapet godtgjør at forsinkelsen skyldes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet. Flertallet viser til EU forordning 261/2004 artikkel 6 jf artikkel 7, jf artikkel 5, jf EU domstolens avgjørelse i sak Sturgeon-Condor av 19. november 2009 (C-402/07). Flertallet er kjent med at enkelte flyselskap bestrider dommen, og at EU domstolen er bedt om å ta stilling til spørsmålet på nytt. Dommens konklusjon er imidlertid klar, og flertallet legger til grunn at dommen gir uttrykk for gjeldende rett.

Nemndas mindretall, flyselskapenes representanter, er av en annen oppfatning. EC261/04 (EU forordning 261/2004) ikke gir noen anvisning på utbetaling av en pengekompensasjon ved forsinkelse. Tilblivelse av «Sturgeon» dommen er uklar i forhold til flere rettsprinsipper bla. ved at Generaladvokaten tok stilling til spørsmålet om hvorvidt forsinkelse utløser rett til kompensasjon. Dette var et spørsmål som ikke var stilt i Sturgeon saken. Generaladvokaten har også angitt en tidsgrense på at tre timer forsinkelse utløser rett til kompensasjon, en tidsramme hvor opprinnelsen er ukjent og som ikke samsvarer med noen andre artikler i forordningen.

At passasjerer ikke har krav på kompensasjon ved forsinkelse følger av forarbeidene til EU261/04 (EU forordning 261/2004) - det ble vurdert men avvist, og videre slått fast i dom av ECJ Grand Chamber i «IATA». Artikkel 6 i forordningen gir klare og presise anvisninger på rettigheter ved forsinkelse. I motsetning til innstilling som er beskrevet i artikkel 5, og nektet ombordstigning (artikkel 4) gir ikke forsinkelse i artikkel 6 noen anvisning på kompensasjon, med rette, da det er i strid med Montreal konvensjonens artikkel 29.

Forsinkelse gir ikke rett til standarderstatning etter EC 261/04 (EU forordning 261/2004) slik forordningen er utformet, tiltenkt, og støttet av «ECJ Grand Chamber», og i tilfelle Sturgeon dommen er gyldig, er det stilt spørsmål om gyldigheten av artikkel 5-7 i forordningen. Flere domstoler har stilt spørsmål til EU domstolen om gyldigheten av Sturgeon dommen i forhold til artikkel 5-7. Dette gjelder bla. en britisk domstol. Inntil EU-domstolen har kommet med tilsvarende svar, anser mindretallet Sturgeon-dommen som uavklart. Etter mindretallets oppfatning gir følgelig ikke forsinkelse rett til kompensasjon etter EU forordningen.

Lufthansa har imidlertid ikke påberopt seg fritak for erstatningsplikten på dette grunnlag, noe mindretallet føler seg bundet av. Mindretallet følger således flertallets videre vurdering.

Lufthansa har opplyst at forsinkelsen skyldtes restriksjoner i luftrommet. Opplysninger er ikke underbygget eller dokumentert. Lufthansa har følgelig ikke godtgjort, sannsynliggjort, at forsinkelsen skyldes en ekstraordinær omstendighet som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet, og klagerne har således rett til en standarderstatning på 400 euro per person.

Anvendelsen av EU forordningen berører ikke en passasjers rett til ytterligere erstatning på annet grunnlag.

Flyselskapet er i henhold til luftfartsloven § 10-20 ansvarlig for tap som følge av forsinkelse, med mindre selskapet godtgjør at det har tatt alle forholdsregler som med rimelighet kan kreves for å unngå tapet, eller dette ikke har vært mulig for dem.

I henhold til EU forordningens artikkel 12 skal standarderstatning etter EU forordningen trekkes fra erstatning på annet grunnlag. Passasjeren har således alltid krav på å få utbetalt standarderstatningen dersom vilkårene er til stede for dette. Har passasjeren også rett til erstatning på annet grunnlag, og denne erstatning overstiger standarderstatningen, kommer standarderstatningen til fradrag. Overstiger standarderstatningen etter EU forordningen annen erstatning, utbetales kun standarderstatningen. Det er tilfelle i denne saken.

Vedtak:

Transportklagenemnda-fly anbefaler at klagerne gis en erstatning på 400 euro per person.

Nemnda hadde slik sammensetning ved behandling av saken:

Lagdommer Einar Kaspersen, formann

Elise Korsvik, Forbrukerrådet

Sverre Åril, Forbrukerombudet

Marianne Strømme, Norsk Reiselivsforum

Olav Grøttland, SAS.

Nemndas representanter

Lagdommer Einar Kaspersen, formann, Elise Korsvik, Forbrukerrådet, Sverre Åril, Forbrukerombudet, Marianne Strømme, Norsk Reiselivsforum, Olav Grøttland, SAS.

De publiserte nemndsavgjørelsene er bearbeidet av stiftelsen Lovdata, som innehar rettighetene til dokumentene. Utnyttelse av nemndsavgjørelsene til forlagsvirksomhet, distribusjon, drift av søkbare databaser eller opplæringsvirksomhet krever særskilt avtale med Lovdata. Lovdata avgjør i tvilstilfelle hva som faller inn under nevnte kategorier.